

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl samosoudkyní JUDr. Markétou Lehkou, Ph.D. v právní věci **žalobkyně: R. Č.**, zastoupené obecným zmocněncem J. Č., oba bytem „X“, proti **žalovanému: Ministerstvo práce a sociálních věcí**, se sídlem v Praze 2, ul. Na Poříčním právu č. p. 376/1, PSČ 120 00, **v řízení o žalobě proti rozhodnutí Krajského úřadu Ústeckého kraje, odbor sociálních věcí a zdravotnictví, ze dne 6. 9. 2006, č. j. 3097/SZ/2006, ev. č. 124853/2006,**

t a k t o :

- I.** Rozhodnutí Krajského úřadu Ústeckého kraje, odbor sociálních věcí a zdravotnictví, ze dne 6. 9. 2006, č. j. 3097/SZ/2006, ev. č. 124853/2006, **se pro vady řízení z r u š u j e** a věc **se v r a c í** žalovanému k dalšímu řízení.
- II.** Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobkyni náhradu nákladů řízení o žalobě a kasačních stížnostech proti usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne ze dne 4. 12. 2006, č. j. 42 Cad 235/2006 - 30, a proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 29. 7. 2010, č. j. 75 Cad 56/2008 – 116, v částce 189,-Kč do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobkyně se žalobou, která byla podána v zákonem stanovené lhůtě, domáhala zrušení napadeného rozhodnutí původního žalovaného Krajského úřadu Ústeckého kraje, odbor sociálních věcí a zdravotnictví, ze dne 6. 9. 2006, č. j. 3097/SZ/2006, ev. č. 124853/2006, jímž bylo zamítnuto její odvolání proti rozhodnutí Magistrátu města Mostu ze dne 1. 8. 2006 č. j. OSV/555/06/Nv/8134/06, kterým jí byla zamítnuta žádost o zvýšení měsíčně se opakující dávky sociální péče s účinností od 1. 7. 2006.

Na tomto místě soud podotýká, že v průběhu soudního řízení vedeného dle zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), počínaje dnem 1. 1. 2012 podle čl. VIII. bod 10 zák. č. 366/2011 Sb. přešla pravomoc z původního žalovaného Krajského úřadu Ústeckého kraje na Ministerstvo práce a sociálních věcí k rozhodování o dávkách státní sociální podpory a dávek pomoci v hmotné nouzi. V dalším řízení počínaje dnem 1. 1. 2012 je tak nově v projednávané věci podle ust. § 69 s. ř. s. bez dalšího žalovaným Ministerstvo práce a sociálních věcí.

Ve velmi obsáhlé žalobě žalobkyně uvedla, že s napadeným rozhodnutím původního žalovaného nesouhlasí a napadá jej v plném rozsahu. Rodina žalobkyně se skládá ze 7 společně posuzovaných osob, přičemž každá z nich má nárok na dávky a služby sociální péče dle ust. § 103 odst. 1 zákona č. 100/1988 Sb., o sociálním zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o soc. zabezpečení“). Těmito osobami je samotná žalobkyně s dětmi ve věku 5 měsíců, 1,4 roku, 4 roky, 5 let a 7 let, kteří předmětný nárok mají, protože jsou všichni státními občany České republiky hlášenými na území České republiky k trvalému pobytu, a dále touto osobou je i manžel žalobkyně, když ten je rodinným příslušníkem občana členského státu Evropské unie a je hlášen na území České republiky k pobytu dle zvláštního právního předpisu po dobu delší než 3 měsíce. Sociální potřebnost u rodiny žalobkyně od 25. 5. 2006 činila částku 20.525,-Kč, přičemž se skládala z částky 5.785,-Kč na úhradu nezbytných nákladů na domácnost, kterou ostatně vypočítal i prvoinstanční správní orgán, a z částky 14.650,-Kč na úhradu nezbytných nákladů na výživu a ostatních základních osobních potřeb rodinných příslušníků, která vyplývá přímo ze zákona č. 463/1991 Sb., o životním minimu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o živ. minimu“), ve spojení s ust. § 1 odst. 1 vyhl. č. 308/2003 Sb., jelikož manžel žalobkyně je předepsána odborným lékařem dieta, což bylo prvoinstančnímu orgánu doloženo. Dne 14. 4. 2006 OSSZ v Mostě začala vyplácet žalobkyni peněžitou pomoc v mateřství, následně dne 25. 5. 2006 se žalobkyni narodilo dítě, a proto OSSZ v Mostě nadále pokračovala s výplatou peněžitě pomoci v mateřství, zatímco u manžela žalobkyně z tohoto důvodu byl s účinností od 1. 7. 2006 odebrán rodičovský příspěvek. Celkový příjem rodiny žalobkyně s výjimkou opakovaných peněžních dávek sociální péče činil od 1. 7. 2006 částku 11.376,-Kč, a tudíž prvoinstanční správní orgán byl povinen poskytnutím sociální dávky dorovnat příjmy žalobkyně do hranice sociální potřebnosti dle ust. § 4 odst. 3 zák. č. 482/1991 Sb., o sociální potřebnosti, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o soc. potřebnosti“). Před odebráním rodičovského příspěvku u manžela žalobkyně celková výše sociálních dávek dosahovala výši sociální potřebnosti, resp. výše byla o 309,-Kč menší, proto po odebrání rodičovského příspěvku vznikl žalobkyni nárok na zvýšení opakovaných peněžních dávek sociální péče z dosavadních 5.144,-Kč měsíčně minimálně o 3.696,-Kč, za odebraný rodičovský příspěvek, ve skutečnosti však na 9.149,-Kč, aby celkové příjmy rodiny dosahovaly stanovené hranice sociální potřebnosti.

V návaznosti na právě uvedené žalobkyně namítla, že ačkoliv prvoinstančnímu správnímu orgánu doložila změnu rozhodných skutečností ve své rodině a také doložila, že její manžel musí dodržovat zvláštní dietní režim, tak prvoinstanční správní orgán její žádost o zvýšení měsíčně se opakujících dávek sociální péče s účinností od 1. 7. 2006 zamítl s odůvodněním, že manžel žalobkyně není společně posuzovanou osobou, a proto nemá nárok na dávky a služby sociální péče. Příjmy manžela žalobkyně přitom byly započítány jako příjmy žalobkyně s tím, že její manžel prý nemá nárok na jedinou korunu z těchto příjmů a vedle toho bylo konstatováno, že její manžel musí žalobkyni poskytnout ještě 1/7 skutečných nákladů na domácnost bez ohledu na to, že zůstal bez prostředků a je na mateřské dovolené. V této souvislosti žalobkyně podotkla, že pouze soud a nikoliv žalovaná strana je oprávněn ukládat jednomu z manželů povinnost hradit náklady na domácnost.

S tímto vyhodnocením předmětné žádosti žalobkyně se posléze ztotožnil i původní žalovaný v rámci odvolacího řízení, když dotyčné rozhodnutí prvoinstančního správního orgánu v rámci odvolacího řízení potvrdil žalobou napadeným rozhodnutím, čímž se rodina žalobkyně ocitla v krajní hmotné nouzi a hladu. V původní žalovaný ve svém rozhodnutí konstatoval, že žalobce nemá nárok na dávky a služby sociální péče dle ust. § 103 odst. 1 zákona o soc. zabezpečení, protože není na území České republiky hlášen k pobytu dle zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých

zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), nýbrž dle zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), dále shodně jako prvoinstanční správní orgán uvedl, že sociální příplatek, který manžel žalobkyně pobírá, není příjmem manžela žalobkyně, ale žalobkyně a děti s tím, že manžel žalobkyně prý nemá nárok na jedinou korunu z této dávky, a přesto má žalobkyni poskytnout ještě 1/7 skutečných nákladů na domácnost, ačkoliv postupem správních orgánů zůstal zcela bez prostředků.

Dále žalobkyně namítla, že rozhodnutí prvoinstančního správního orgánu neodpovídá skutečnému stavu věci a platnému právnímu řádu České republiky, když nebylo přihlédnuto ke všem listinným důkazům a podáním předložených žalobkyní před jeho vydáním. Navíc toto rozhodnutí bylo vydáno vůči ní podjatou pracovnící p. N., která na základě odvolání žalobkyně předložila původnímu žalovanému nekompletní správní spis. Žalobkyně sice uplatnila námitku podjatosti, avšak tato námitka byla prvoinstančním správním orgánem vyhodnocena jako nedůvodná. K posouzení námitky podjatosti ovšem došlo až dne 28. 7. 2006, tj. až po vydání rozhodnutí ve věci, a proto měl žalovaný rozhodnutí prvoinstančního správního orgánu ve věci bez dalšího zrušit. K rozhodnutí prvoinstančního správního orgánu žalobkyně ještě uvedla, že je považuje za nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů, jelikož manžel žalobkyně v roce 2005 pobíral sociální příplatek, který byl považován pouze za jeho příjem a do příjmů žalobkyně nebyl započítáván, zatímco v roce 2006 tomu bylo bez vysvětlení jinak. Způsob výpočtu skutečných nezbytných nákladů na domácnost učiněný prvoinstančním správním orgánem byl ještě v roce 2000 v odvolacích řízeních uznán za zcela nezákonným řadou rozhodnutí odvolacího orgánu, a proto je jimi prvoinstanční správní orgán nadále vázán, což také od roku 2000 do roku 2006 prvoinstanční správní orgán činil. Původní žalovaný však přes tyto výhrady žalobkyně uplatněné v jejím odvolání rozhodnutí prvoinstančního správního orgánu potvrdil.

Původní žalovaný ve svém písemném vyjádření k žalobě navrhl zamítnutí žaloby v celém rozsahu pro nedůvodnost.

Dále v tomto vyjádření zdůraznil, že podle ust. § 103 odst. 1 zákona o soc. zabezpečení na dávky nemají nárok občané, kteří nemají trvalý pobyt na území České republiky. Občané členského státu Evropské unie a jejich rodinní příslušníci mají nárok na dávky a služby, jestliže jsou hlášeni na území České republiky k pobytu podle zvláštního právního předpisu po dobu delší než 3 měsíce, nevyplyvá-li jim nárok na sociální výhody z přímo použitelného předpisu Evropských společenství. Na dávky poskytované dle zákona o soc. potřebnosti mají nárok také osoby požívající podle zvláštního právního předpisu doplňkové ochrany na území České republiky. Toto ustanovení platí jen tehdy, nestanoví-li jinak mezinárodní smlouva. Dle původního žalovaného se zvláštním právním předpisem rozumí zákon o pobytu cizinců. Manžel žalobkyně je však žadatelem o azyl resp. žadatelem o udělení mezinárodní ochrany, a proto se neposuzuje dle zákona o pobytu cizinců. Rovněž původní žalovaný vyjádřil přesvědčení, že manžela žalobkyně nelze posuzovat ani dle Nařízení Rady (ES) č. 859/2003, jímž se rozšiřuje používání ustanovení Nařízení (EHS) č. 1408/71 a Nařízení (EHS) č. 574/72 na občany třetích zemí, kterých se tato ustanovení netýkala výhradně z důvodu jejich občanství, jelikož manžel žalobkyně není osobou zaměstnanou a stejně tak osobou zaměstnanou není ani žalobkyně.

Skutečnost, že některá ze společně posuzovaných osob dle zákona o živ. minimu nesplňuje podmínku trvalého pobytu na území České republiky, dle původního žalovaného nebrání tomu, aby ostatní osoby byly uznány za sociálně potřebné, přičemž osoba nesplňující tuto podmínku se nezahrne mezi osoby společně posuzované, avšak přihlédne se k plnění vyživovací povinnosti touto osobou. Původní žalovaný má taktéž za to, že i sociální příplatek má být zahrnován do příjmů rodiny, je částí příjmů společně posuzovaných osob, z nichž je

následně manžel žalobkyně vyloučen, aby rodině žalobkyně vznikl nárok na dávku sociální péče.

Závěrem původní žalovaný uvedl, že v době, kdy prvoinstanční správní orgán rozhodoval, postupoval zcela v souladu s právními předpisy, přičemž případem žalobkyně se zabývalo i Ministerstvo práce a sociálních věcí, které neshledalo důvody pro zahájení přezkumného řízení a taky důvody pro obnovu řízení. Dle původního žalovaného rozhodnutí správních orgánů obou stupňů vycházejí ze spolehlivě zjištěného stavu věci a obsahují předepsané náležitosti.

V následně učiněné replice žalobkyně opětovně vyjádřila nesouhlas s názorem původního žalovaného, že její manžel nesplňuje podmínky pro poskytnutí dávek sociální péče dle ust. § 103 odst. 1 zákona o soc. zabezpečení. Žalobkyně má za to, že její manžel má nárok na dávky a služby sociální péče, protože předmětný nárok je zaručen zákonem nejenom osobám s trvalým pobytem na území České republiky, nýbrž i občanům členského státu Evropské unie a jejich rodinným příslušníkům, pokud jsou hlášeni na území České republiky k pobytu podle zvláštního právního předpisu po dobu delší než 3 měsíce, nevyplýval-li jim nárok na sociální výhody z přímo použitelného předpisu Evropských společenství. Žalobkyně je přitom zcela nepochybně jako státní občanka České republiky rovněž občankou Evropské unie, a proto její manžel je zcela nepochybně rodinným příslušníkem občana Evropské unie a jelikož je hlášen na území České republiky k pobytu podle zvláštního právního předpisu po dobu delší než 3 měsíce. Na podporu tohoto názoru žalobkyně poukázala na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 7. 2008 č. j. 4 Ads 40/2008-73, kterým bylo výslovně uznáno, že manžel žalobkyně je rodinným příslušníkem občana Evropské unie a nesmí mu být upřeny žádné nároky, které mají jiní rodinní příslušníci občanů Evropské unie hlášení k pobytu na území České republiky. Skutečnost, že pobyt manžela upravuje zákon o azylu je pro předmětnou věc irelevantní. Proto správní orgány obou stupňů při rozhodování o výši jejích dávek sociální péče dávky měly žalobkyni poskytovat dávky na všech 7 členů její rodiny a nikoliv pouze na 6. Protože tak ale nebylo postupováno, rodina žalobkyně měla na úhradu nezbytných nákladů na výživu na 7 osob částku pouze pro 6 osob a také na úhradu nezbytných nákladů na domácnost o 1/7 méně než stanoví zákon.

Na tomto místě soud podotýká, že v dané věci již dvakrát Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodoval. Poprvé ve věci soud rozhodoval usnesením ze dne 4. 12. 2006 č. j. 42 Cad 235/2006 - 30, kterým byla žaloba dle ust. § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s. s odkazem na ust. § 68 písm. e) v návaznosti na ust. § 70 písm. f) s. ř. s. odmítnuta, když soud tehdy shledal, že žalobou napadené rozhodnutí je vyloučeno ze soudního přezkumu. Toto usnesení soudu ovšem bylo ke kasační stížnosti žalobkyně rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 9. 2008 č. j. 3 Ads 68/2008 - 80, zrušeno a věc byla vrácena soudu k dalšímu řízení s tím, že žalobou napadené rozhodnutí není vyloučeno ze soudního přezkumu, neboť je zcela nepochybné, že se nejedná o rozhodnutí, které by bylo možno podřadit po některou z kompetenčních výluk uvedených v § ust. 70 písm. a) až f) s. ř. s.

Podruhé ve věci soud rozhodoval rozsudkem ze dne 29. 7. 2010, č. j. 75 Cad 56/2008 – 116, kterým zrušil rozhodnutí původního žalovaného Krajského úřadu Ústeckého kraje, odbor sociálních věcí a zdravotnictví, ze dne 6. 9. 2006, č. j. 3097/SZ/2006, ev. č. 124853/2006, a rozhodnutí Magistrátu města Mostu ze dne 1. 8. 2006 č. j. OSV/555/06/Nv/8134/06, a věc byla původnímu žalovanému vrácena k dalšímu řízení. Krajský úřad Ústeckého kraje žalobou napadeným rozhodnutím zamítl odvolání proti uvedenému prvoinstančnímu rozhodnutí Magistrátu města Mostu, jímž byla zamítnuta žádost žalobkyně o zvýšení měsíčně se opakující dávky sociální péče s účinností od 1. 7. 2006 a toto rozhodnutí potvrdil. Původní žalovaný se přitom ztotožnil se závěrem prvoinstančního správního orgánu, že manžel žalobkyně není pro účely měsíčně se opakující dávky sociální

péče společně posuzovanou osobou. Původní žalovaný měl za to, že pro nárok na dávku je podle § 103 odst. 1 zákona o soc. zabezpečení nezbytné, aby byli občané členského státu Evropské unie a jejich rodinní příslušníci hlášeni na území České republiky k pobytu po dobu delší než 3 měsíce podle zákona o pobytu cizinců. Manžel žalobkyně je však žadatelem o azyl a podle zákona o pobytu cizinců neposuzuje.

Krajský soud při posouzení žalobních námitek předně konstatoval, že rozhodnutí správních orgánů I. i II. stupně nelze považovat za nepřezkoumatelné. Zabýval se proto dále klíčovou otázkou, zda při rozhodování o žádosti žalobkyně o zvýšení měsíčně se opakující dávky sociální péče s účinností od 1. 7. 2006 původní žalovaný správně vycházel z toho, že manžela žalobkyně je třeba vyloučit z okruhu společně posuzovaných osob pro nesplnění podmínky trvalého pobytu pro vznik nároku na dávku sociální péče podle § 103 odst. 1 zákona o soc. zabezpečení. Dle krajského soudu mezi účastníky řízení nebylo žádného sporu o tom, že rodinu žalobkyně tvoří sedm osob, a to žalobkyně, její manžel a jejich pět nezletilých dětí, neboť spolu trvale žijí a společně uhrazují náklady na své potřeby. Dále nebylo žádného sporu ohledně osobních poměrů žalobkyně, tedy že je českou státní občankou, její manžel je státním příslušníkem Ruské federace a oba společně se svými pěti nezletilými dětmi bydlí v České republice, na adrese „X“. Krajský soud uvedl, že je mu z úřední činnosti známo, že manžel žalobkyně je hlášen na území České republiky k pobytu podle zvláštního právního předpisu po dobu delší než 3 měsíce, což ostatně nerozporoval ani původní žalovaný. Na základě těchto skutečností, tj. že manžel žalobkyně je sice z nečlenského státu Evropské unie, ovšem zároveň je díky uzavření sňatku se žalobkyní, která je občanem České republiky a tedy i občanem Evropské unie, rodinným příslušníkem občana členského státu Evropské unie, dospěl krajský soud na rozdíl od původního žalovaného k závěru, že se při výpočtu měsíčně se opakujících dávek sociální péče mělo přihlížet i k osobě manžela žalobkyně, neboť splňuje podmínky pro poskytnutí dávek sociální péče podle § 103 odst. 1 zákona o soc. zabezpečení. Uvedené ustanovení nelze podle krajského soudu vykládat tak, že se vztahuje jen na rodinné příslušníky osob, kteří jsou občany jiných členských států Evropské unie. Při tomto výkladu by totiž při výpočtu měsíčně se opakujících dávek sociální péče nesporně docházelo k diskriminaci českých občanů, jejichž rodinní příslušníci jsou z nečlenského státu Evropské unie, oproti rodinným příslušníkům občanů jiného členského státu Evropské unie než je Česká republika, kteří jsou také z nečlenského státu Evropské unie. Krajský soud ve zrušujícím rozsudku dovodil, že občané České republiky musí mít stejná práva jako občané jiných členských států Evropské unie a stejná práva musí mít i jejich rodinní příslušníci. S rozlišováním mezi občany České republiky a ostatními občany Evropské unie nelze souhlasit i s ohledem na čl. 17 Smlouvy o založení Evropských společenství, podle něhož občané České republiky a občané ostatních členských států představují jednotnou skupinu občanů Evropské unie. Krajský soud v této souvislosti odkázal i na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 7. 2008, č. j. 4 Ads 40/2008 - 73. Na základě uvedeného dospěl krajský soud k závěru, že správní orgány pochybily, pokud při výpočtu měsíčně se opakujících dávek sociální péče pro období od 1. 7. 2006 v případě žalobkyně nepřihlížely i k osobě manžela žalobkyně.

Ke kasační stížnosti původního žalovaného ovšem byl ovšem zrušující rozsudek krajského soudu ze dne 29. 7. 2010 zrušen rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 8. 2011, č. j. 3 Ads 108/2011 - 138, zrušen a věc byla vrácena krajskému soudu k dalšímu řízení, neboť Nejvyšší správní soud se neztotožnil se všemi závěry krajského soudu.

Nejvyšší správní soud ve shodě s krajským soudem konstatoval, že ust. § 103 odst. 1 zákona o soc. zabezpečení je třeba vykládat tak, že za rodinné příslušníky občanů členského státu Evropské unie se považují i rodinní příslušníci státních občanů České republiky. Původní žalovaný dle Nejvyššího správního soudu přitom toto v podané kasační stížnosti

nezpochybnil, přičemž uvedený závěr potvrzuje i ust. § 15a zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, zmíněný v poznámce pod čarou k § 103 odst. 1 zákona o soc. zabezpečení, podle něhož se ustanovení zákona č. 326/1999 Sb. týkající se rodinného příslušníka občana Evropské unie vztahují i na cizince, který je rodinným příslušníkem státního občana České republiky. Nejvyšší správní soud pro úplnost odkázal i na své závěry obsažené v rozsudku ze dne 23. 7. 2008, č. j. 4 Ads 40/2008 - 73, který je publikovaný ve Sbírce rozhodnutí NSS pod č. 1708/2008.

Nejvyšší správní soud se dále ztotožnil i se závěrem krajského soudu v tom směru, že zvláštním právním předpisem, o němž hovoří ust. § 103 odst. 1 zákona o soc. zabezpečení není jen nutně zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, uvedený v poznámce pod čarou (č. 71, č. 72), když jím může být i zákon č. 325/1999 Sb., o azylu. K tomu Nejvyšší správní soud doplnil, že smyslem ust. § 103 odst. 1 zákona o soc. zabezpečení je vyloučit nárok na dávky u těch osob, které jsou oprávněny k pobytu na území České republiky pouze krátkodobě, tj. po dobu nepřesahující 3 měsíce. Ke splnění podmínky pro nárok na dávku je tedy nezbytný právní titul k pobytu na území České republiky po dobu delší než 3 měsíce, založený zvláštním právním předpisem. Tím je ve většině případů právě zákon č. 326/1999 Sb. Nelze však vyloučit, že takovýto právní titul může být založen i jiným právním předpisem, např. zákonem č. 325/1999 Sb., o azylu, jehož aplikace se žalobkyně v předmětné věci dovolávala. V návaznosti na právě uvedené pak Nejvyšší správní soud konstatoval, že z ust. zákona č. 325/1999 Sb. vyplývá, že pokud by měl být právní titul manžela žalobkyně k pobytu na území České republiky odpovídající ust. § 103 odst. 1 zákona o soc. zabezpečení založen zákonem č. 325/1999 Sb., muselo by se v době rozhodování správních orgánů jednat o vízum udělené podle § 78b, neboť pouze v tomto případě byla splněna podmínka hlášení k pobytu v délce nad 3 měsíce. Pouhá skutečnost, že manžel žalobkyně byl žadatelem o azyl, resp. o udělení mezinárodní ochrany, tudíž nepostačuje k závěru o tom, že splňoval podmínku podle § 103 odst. 1 zákona o soc. zabezpečení. Teprve na základě zjištění, na základě jakého konkrétního právního titulu (víza uděleného podle zákona č. 325/1999 Sb.) manžel žalobkyně na území České republiky pobýval, by bylo možné posoudit, zda splňoval podmínku spočívající v hlášení k pobytu na území České republiky po dobu delší než 3 měsíce.

Důvodem pro zrušení zrušujícího rozsudku krajského soudu ze dne 29. 7. 2010 ze strany Nejvyššího správního soudu byla skutečnost, že pokud se jedná o druhou podmínku pro nárok manžela žalobkyně (žadatele o azyl) na dávky sociální péče, tedy jeho hlášení k pobytu na území České republiky podle zvláštního právního předpisu po dobu delší než 3 měsíce zakotvenou v ust. § 103 odst. 1 zákona o soc. zabezpečení, tak Nejvyšší správní soud v tomto směru zjistil, že krajský soud k této druhé podmínce pouze konstatoval, že je mu z úřední činnosti známo, že manžel žalobkyně je hlášen na území České republiky k pobytu podle zvláštního právního předpisu po dobu delší než 3 měsíce, a dále že tuto skutečnost nerozporoval ani původní žalovaný, v důsledku čehož se splněním této druhé podmínky již dále nezabýval. Krajský soud tedy považoval podmínku hlášeného pobytu za splněnou na základě toho, že manžel žalobkyně byl žadatelem o azyl, tedy že byl hlášen k pobytu podle zákona č. 325/1999 Sb., zákona o azylu, přičemž žádnou konkrétní skutečnost týkající se pobytu manžela žalobkyně na území České republiky krajský soud neuvedl. Ze soudního ani správního spisu, však dle názoru Nejvyššího správního soudu nevyplývá, jaké vízum bylo v době rozhodování správních orgánů manželovi žalobkyně uděleno, není zde založena ani jeho žádost o azyl, rozhodnutí ministerstva vnitra či správních soudů v této věci. Nejvyšší správní soud proto uzavřel, že v dané věci nebyl náležitě zjištěn skutkový stav věci nezbytný pro posouzení nároku manžela žalobkyně na dávky sociální péče podle zákona o soc.

zabezpečení, tudíž napadený zrušující rozsudek krajského soudu ze dne 29. 7. 2010 zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

V novém soudním řízení správním je zdejší krajský soud podle ust. § 110 odst. 4 s. ř. s. vázán shora uvedenými právními názory Nejvyššího správního soudu obsaženým v jeho zrušujícím rozsudku ze dne 18. 8. 2011.

Po vydání zrušujícího rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 8. 2011 krajský soud dne 27. 10. 2011 obdržel návrh žalobkyně a jejího manžela ze dne 27. 9. 2011 na provedení dokazování, a to v tom směru, aby si soud vyžádal u Ministerstva vnitra, odbor azylové a migrační politiky, potvrzení o dobách pobytu manžela žalobkyně na území České republiky na základě víza za účelem strpění pobytu uděleného dle ust. § 78 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu. K tomu dodal, že dle sdělení Ministerstva vnitra v období od 11. 7. 1996 do současné doby 12 let pobýval s vízem za účelem strpění pobytu a pouze určitý zbytek let s vízem za účelem řízení o azylu. Vedle toho doplnil, že mu nebyla sdělena přesná období, od kdy do kdy pobýval s vízem za účelem strpění a od kdy do kdy s vízem za účelem řízení o azylu. Víza za účelem strpění pobytu měl manžel žalobkyně údajně vždy v dobu soudních řízení o azylu ode dne podání žaloby do dne doručení rozsudku o zrušení rozhodnutí Ministerstva vnitra o neudělení azylu a všechna soudní řízení o azylu vždy s výjimkou prvního, byly vedeny Krajským soudem v Ústí nad Labem. Následně se ke krajskému soudu dne 9. 11. 2011 bez předvolání osobně dostavila žalobkyně se svým manželem, přičemž protokolárně učinili návrh na provedení dokazování ve věci, a to i výpisem z centrální evidence obyvatel ve vztahu k manželu žalobkyně, jemuž bylo přiděleno rodné číslo 660828/1999 a který by měl být v této evidenci registrován k pobytu v České republice.

O žalobě rozhodl v souladu s ust. § 51 odst. 1 s. ř. s. bez jednání, neboť zmocněnec žalobkyně ani původní žalovaný nevyjádřili do dvou týdnů od doručení výzvy soudu svůj nesouhlas s takovým projednáním věci, a proto se má za to, že souhlas udělili, když byli o uvedeném následku ve výzvě výslovně poučeni.

Napadené rozhodnutí soud přezkoumal v řízení podle prvního dílu hlavy druhé s. ř. s., která vychází z dispoziční zásady vyjádřené v ustanoveních § 71 odst. 1 písm. c), d), odst. 2 věty druhé a třetí a § 75 odst. 2 věty první s. ř. s. Z ní vyplývá, že soud přezkoumává rozhodnutí správního orgánu pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v zákonem stanovené lhůtě. Povinností žalobce je tedy tvrdit, že správní rozhodnutí nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení a toto tvrzení odůvodnit. Nad rámec žalobních námitek musí soud z úřední povinnosti přihlídnout toliko k takovým vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu nebo které vyvolávají jeho nicotnost podle § 76 odst. 2 s. ř. s., avšak takové nedostatky nebyly v projednávané věci zjištěny.

S ohledem, že předchozí zrušující rozsudek soudu ze dne 29. 7. 2010 byl bez dalšího celý zrušen výše citovaným rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 8. 2011 ze shora předestřených důvodů, krajský soud opětovně uvádí, že námitku žalobkyně ohledně nepřezkoumatelnosti rozhodnutí správních orgánů obou stupňů pro nedostatečné zdůvodnění neshledal jakkoliv opodstatněnou. Již v předchozím svém rozsudku ze dne 29. 7. 2010 soud konstatoval, že rozhodnutí správních orgánů obou stupňů je možno meritorně přezkoumat. K odůvodnění prvoinstančního rozhodnutí je třeba uvést, že jsou v něm zmíněny všechny podstatné skutečnosti, které byly podkladem pro vydání tohoto rozhodnutí, a proto dle názoru soudu v zásadě odpovídá požadavkům, jež na odůvodnění správních rozhodnutí klade ust. § 68 odst. 3 zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“). Prvoinstanční správní orgán se dopustil toliko dílčího pochybení, pokud v odůvodnění svého rozhodnutí nereagoval na písemné vyjádření žalobkyně ze dne 31. 7. 2006 k podkladům rozhodnutí ve věci její žádosti, když tentýž den, kdy vyhotovil výzvu žalobkyni, aby se

vyjádřila k věci, tj. dne 26. 7. 2006, vydal rozhodnutí ve věci. Z dosavadního průběhu řízení je však zřejmé, že i kdyby prvoinstanční správní orgán před rozhodnutím ve věci vyčkal na vyjádření žalobkyně, nemělo by to žádný vliv na jím učiněné vyhodnocení žádosti žalobkyně o zvýšení měsíčně se opakující dávky sociální péče s účinností od 1. 7. 2006. I rozhodnutí původního žalovaného, jímž bylo potvrzeno prvoinstanční rozhodnutí, dle názoru soudu odpovídá požadavkům ve smyslu ust. § 68 odst. 3 správního řádu. V odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí původní žalovaný totiž předestřel právní úpravu, která dle jeho názoru na dotyčný případ dopadá. Vedle toho původní žalovaný výslovně vyjádřil i přesvědčení, že manžela žalobkyně je třeba vyloučit z okruhu společně posuzovaných osob pro nesplnění podmínky trvalého pobytu pro vznik nároku na dávku sociální péče dle zákona o soc. zabezpečení.

Dále se soud opětovně zabýval námitkou žalobkyně, že rozhodnutí správních orgánů obou stupňů jsou nezákonná, neboť byla vydána pracovníky, kteří byli podjatí vůči žalobkyni. I ve vztahu k této námitce soud uvádí, že neshledal jediný důvod, proč by se měl odchýlit od závěrů vyslovených k této námitce v předchozím svém rozsudku ze dne 29. 7. 2010. Soud tedy opět uvádí, že po prostudování předloženého správního spisu původním žalovaným soud nevyhodnotil tuto námitku opodstatněnou. Z obsahu předloženého správního spisu vyplývá, že námitku podjatosti p. N., pracovnice prvoinstančního správního orgánu, žalobkyně uplatnila ještě před jejím písemným vyjádřením ze dne 31. 7. 2006 k podkladům rozhodnutí ve věci její žádosti o zvýšení měsíčně se opakující dávky sociální péče s účinností od 1. 7. 2006, v němž rovněž vznesla námitku podjatosti, když o námitce podjatosti příslušné pracovnice v dotyčném řízení bylo rozhodnuto p. J., vedoucí odboru sociálních věcí Magistrátu města Mostu, již dne 28. 7. 2006 pod č. j. OSV/555/Nv/8720/06 usnesením tak, že pracovnice p. N. není vyloučena z projednávání a rozhodování ve věci měsíčně se opakující dávky sociální péče. Z data vydání tohoto usnesení je přitom zřejmé, že toto rozhodnutí bylo vydáno 2 dny po rozhodnutí prvoinstančního správního orgánu ve věci, k čemuž došlo dne 26. 7. 2006. Tento postup tak nebyl v souladu s ust. § 14 správního řádu, když dle tohoto ustanovení o námitce podjatosti má o námitce podjatosti rozhodnout bezodkladně služebně nadřízený úřední osoby. Nicméně toto pochybení prvoinstančního správního orgánu vzhledem k okolnostem předmětného případu soud vyhodnotil jako podružné, pro které není nutné bez dalšího rozhodnutí správních orgánů obou stupňů rušit. Při učinění tohoto závěru soud přihlížel i k tomu, že ani sám nezjistil nějakou objektivní skutečnost, která by zakládala pochybnosti o nepodjatosti příslušné oprávněné úřední osoby p. N..

Dále soud uvádí, že v daném případě s ohledem na závěry Nejvyššího správního soudu obsažené v jeho rozsudku ze dne 18. 8. 2011 je možno vycházet ze skutečnosti, že ust. § 103 odst. 1 zákona o soc. zabezpečení je třeba vykládat tak, že za rodinné příslušníky občanů členského státu Evropské unie se považují i rodinní příslušníci státních občanů České republiky. Původní žalovaný dle Nejvyššího správního soudu přitom toto v podané kasační stížnosti nezpochybnil, přičemž uvedený závěr potvrzuje i ust. § 15a zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, zmíněný v poznámce pod čarou k § 103 odst. 1 zákona o soc. zabezpečení, podle něhož se ustanovení zákona č. 326/1999 Sb. týkající se rodinného příslušníka občana Evropské unie vztahují i na cizince, který je rodinným příslušníkem státního občana České republiky. Vedle toho je nutno vycházet ze skutečnosti, že zvláštním právním předpisem, o němž hovoří ust. § 103 odst. 1 zákona o soc. zabezpečení, může být i zákon č. 325/1999 Sb., o azylu, neboť smyslem tohoto ustanovení zákona o soc. zabezpečení je vyloučit nárok na dávky u těch osob, které jsou oprávněny k pobytu na území České republiky pouze krátkodobě, tj. po dobu nepřesahující 3 měsíce. Dále je možno vycházet ze závěru Nejvyššího správního soudu, že vedle žalobkyně i původní žalovaný v předmětném soudním řízení shodně uváděl, že manžel žalobkyně byl

v době rozhodování původního žalovaného žadatelem o azyl. Dále je třeba vycházet ze skutečnosti, že rozhodnutí původního žalovaného a jemu předcházející prvoinstanční rozhodnutí může obstát jedině tehdy, pokud bude prokázáno, že nebyly splněny podmínky pro nárok na předmětnou dávku, a to pro absenci právního titulu k pobytu manžela žalobkyně na území České republiky po dobu delší než 3 měsíce, který představuje vízum udělené manželu žalobkyně podle § 78b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu.

V daném případě již Nejvyšším správním soudem bylo konstatováno, že ze soudního ani správního spisu nevyplývá, jaké vízum bylo manželu žalobkyně v době rozhodování správních orgánů uděleno. Na základě této skutečnosti soud uvážil, že závěr původního žalovaného o tom, že je nutno zamítnout odvolání žalobkyně proti výše citovanému prvoinstančnímu rozhodnutí o zvýšení měsíčně se opakující dávky, neboť manžel žalobkyně není pro účely měsíčně se opakující dávky sociální péče společně posuzovanou osobou, když ten nesplňuje podmínky pro poskytování dávek podle § 103 odst. 1 zákona o soc. zabezpečení, nemá dosud oporu ve správním spise a vyžaduje rozsáhlé doplnění skutkového stavu ohledně toho, jaké vízum bylo manželu žalobkyně v době rozhodování správních orgánů uděleno. Této skutečnosti ostatně koresponduje i fakt, že žalobkyně spolu se svým manželem v následném soudním řízení vznesli opakované návrhy na provedení masivního dokazování v souvislosti se žalobcovým pobytem na území České republiky díky jeho účasti v azylové proceduře. S ohledem na skutečnost, že tato otázka, která má zásadní význam pro posouzení předmětné žádosti žalobkyně o zvýšení měsíčně se opakující se dávky sociální péče nebyla jakkoliv dosud řešena správními orgány, soud ve smyslu ust. § 52 odst. 1 s. ř. s. nepřikročil k masivnímu dokazování, jak navrhovala žalobkyně se svým manželem. Soud je toho názoru, že v opačném případě by tím nepřipustně nahrazoval činnost správních orgánů a zasahoval do jejich činnosti.

S ohledem na zjištění, že rozhodnutí původního žalovaného nemá dosud oporu ve správním spise a vyžaduje rozsáhlé doplnění skutkového stavu ohledně toho, jaké vízum bylo manželu žalobkyně v době rozhodování správních orgánů uděleno, soud ve smyslu ust. § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s. přikročil ke zrušení rozhodnutí původního žalovaného a zároveň v souladu s ust. § 78 odst. 4 s. ř. s. rozhodl o tom, že se věc vrací žalovanému k dalšímu řízení, v němž je dle ust. § 78 odst. 5 s. ř. s. vázán právním názorem soudu výše uvedeným. V dalším řízení bude zapotřebí prokázat, zda v době rozhodné měl či neměl manžel žalobkyně uděleno vízum podle § 78b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu. V této souvislosti soud pro úplnost směrem k žalovanému připomíná, že u Krajského soudu v Ústí nad Labem je v současné době vedeno pod sp. zn. 75 Az 2/2012 řízení o žalobě manžela žalobkyně ve věci jeho žádosti o azyl.

Žalobkyně měla v projednávané věci plný úspěch, a proto soud podle ust. § 60 odst. 1 věta první ve spojení s ust. § 110 odst. 3 s. ř. s. uložil žalovanému povinnost zaplatit jí do třiceti dnů od právní moci rozsudku náhradu nákladů řízení o žalobě a kasačních stížnostech proti výše zmiňovanému usnesení a rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ve výši 189,-Kč. Tato částka je tvořena částkou 114,-Kč za vyhotovení příslušného počtu žalob a dalších podání žalobkyně a jejich příloh a částkou 3 x 25,-Kč za poštovné (podání žaloby, kasační stížnosti proti odmítavému usnesení a repliky k ní). Žádné další náklady řízení žalobkyni nevznikly.

O osvobození žalobkyně od povinnosti k zaplacení soudního poplatku, jak navrhovala žalobkyně, soud nerozhodoval, neboť předmětné soudní řízení je ve smyslu ust. § 11 odst. 1 písm. a) zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ze zákona osvobozeno.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti **musí** být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Ústí nad Labem dne 21. prosince 2012

JUDr. Markéta Lehká, Ph.D. v.r.
samosoudce

Za správnost vyhotovení:
Markéta Kubová